

Incredible India!

Een veertiendaagse inleefreis volstond om het authentieke India en haar inwoners van binnenuit te ontdekken. Een land van schrille contrasten met een nog levendig kastensysteem, een hoogopgeleide elite, een sterke digitale dienstensector, én een atoommacht. Maar met een overwegend zeer arme bevolking die dag op dag tracht te overleven in penibele omstandigheden. Een onmetelijk schiereiland dat in het volgende decennium wellicht meer inwoners zal tellen dan de volksrepubliek China met haar bijna anderhalf miljard mensen. Een land met een ongehoord kleurenpalet dat je terugvindt in de ontelbare fruitstalletjes, in de sari's die de bevallige meisjes en hun minder slanke moeders met een zekere fierheid dragen, in de multicolore beeltenissen van de vele tempels, in de feestelijk beschilderde minibusjes. Het is een land in voortdurende beweging met de duizenden zigzaggende tuktuks en riksja's, de tienduizenden brommers met daarop het ganse gezin, minibusjes met enkel kapotte veiligheidsgordels maar met continu getoeter, vrachtwagens die nooit naar de keuring moeten, voetgangers langs de drukke straten die elk moment door een of ander vervoermiddel gepakt kunnen worden. Verkeerschaos ten top. Spookrijders, die zijn er ook, noodgedwongen soms. Verkeersborden- en lichten die elkeen aan zijn blote voet lapt. Wegeniswerken die maar blijven aanslepen en waarbij het steenpuinafval elke dag aangroeit. Vuilnisbelten overal waar je kijkt en gaat en waarvan een deel van de plasticberg 's nachts wordt opgestookt om terug wat plaats te maken langs de straatgreppels die open riolen zijn. Geuren ook, en dan vooral in de duizenden tempels waar ganse gezinnen hun goden eren en bidden voor een beter bestaan. Vriendelijk in de omgang, dat zijn de Indiërs heel zeker, gastvrij eveneens. Ook al zijn het wegpiraten, als alerte chauffeurs betrap je ze zelden of nooit op enige vorm van arrogantie of agressiviteit, zoals ook de heilige koeien een gelaten indruk geven. Direct zijn ze ook in de omgang met de blanke westerlingen, niet zozeer om een aalmoes te schooien maar eerder uit eerlijke interesse én om die onontbeerlijke selfie te nemen waarmee ze thuis zullen kunnen uitpakken. En niet te vergeten, Indiërs krijgen alles zo geregeld.

Onze reis in vogelvlucht.

In het jaar dat Mahatma Gandhi zijn 150ste geboorteverjaardag viert en premier Modi een tweede ambtstermijn in de wacht sleept, landen we met ons getienen op de luchthaven van Chennai, Zuid-India, waar een tropische warmte ons overmant. Die tien, dat zijn Jean-Pierre, bezieler van de Damiaanactie in Knokke-Heist en omstreken én Indiakenner; Georges, onze Waalse germanist die vlot Engels spreekt maar mocht ervaren dat de tweede landstaal in India toch heel anders klinkt; Cathérine uit Brussel, die het land kent als haar broekzak; Christine en Martine respectievelijk verpleegkundige en dermatologe voor het geval we onze tanden met kraantjeswater hebben gepoetst; ook Mieke, echtgenote van wijlen schepen Maxim Willems en toffe madam; Linda, die weet van aanpakken en ook toffe madam; en Ingrid, Daniël en ondergetekende Jan, allemaal uit de onderwijswereld en dus ook zeer leergierig naar wat komen zou.

Na een heel korte nacht en een uitgebreid ontbijt waarbij de eerste rijst en veggiepannenkoeken - voor sommigen al te spicy - al niet mogen ontbreken, bezoeken we in het vroegere Madras de Valluvar Kottam memorial en de Sint-Thomasbasiliek met de relikwieën van apostel Thomas. Kwestie van te acclimatiseren en de sfeer op te snuiven te midden van de katholieke kerken, de moskeeën en de vele hindoe-tempels die allemaal vredig – voorlopig althans – naast mekaar leven. Daarna volgt een eerste kennismaking met de Indische oceaan. We eindigen met een bezoek aan de Kapaleeswarartempel (7de eeuw) gewijd aan de god Shiva (die met zijn drietand en derde oog) gevolgd door een erg steile tocht naar de Saint-Thomas Mont.

De volgende dag – we vertoeven nog altijd in Chennai - worden we hartelijk ontvangen op de Damien Foundation India Trust met een voorstelling over de vele activiteiten van de Damiaanactie in het land. Daarna is het richting Kanchipuram met zijn 126 tempels waarvan we de voornaamste aandoen. Meer dan 70% van de bevolking in India is hindoe en dat zullen we geweten hebben: ontelbare tempels en tempeltjes, offerblokken in alle maten en gewichten, kaarsen die indringende geuren verspreiden, biddende families, kitscherige beelden, mantra's doorheen de grote luidsprekers, kortom devotie alom. Ook een bezoek aan één van de talrijke zijdewinkels mag die dag niet ontbreken.

Een dolle avondlijke rit brengt ons naar Mamallapuram waar de zusters 'Dochters van Maria Onbevlekt' ons onderdak verlenen. 's Anderendaags worden we verwacht in de St Mary School waar zo'n 1600 leerlingen ons na de dagelijkse gebedsstonde luidkeels verwelkomen. Ze zijn allemaal in uniform en alle meisjes hebben hun gitzwarte haar in twee vlechtjes keurig opgebonden. De discipline is er vanzelfsprekend en de 'padre' wordt door iedereen begroet alsof hij god de vader is. Het is in deze ordentelijke school dat we uiteraard een bezoek brengen aan het sanitaire gedeelte met de naam van wijlen eerste schepen Maxim Willems op de gedenkplaat, tot stand gekomen dank zij de financiële steun van onze gemeente Knokke-Heist. In de namiddag brengt padre Ruben ons naar het toeristische Mamallapuram met zijn vele tempels, prachtig uitgehouwen bas-reliefs en immense beelden waarin de olifanten het leeuwanaandeel hebben. Van dieren gesproken, vingervlugge apen beroven de toeristen van wat uit hun rugzak puilt: een plastic zak met wat etensresten, een fles water die ze op veilige afstand terstond openmaken, leegdrinken en weggooiën – de plasticberg ligt dus niet enkel aan de Indiër -, zolang ze maar niet wegspringen met je portefeuille of je visum tussen de vingertjes!

In het dorpje Polambakam bezoeken we een eerste leprozendispensarium waar 17 oudere mannen en een 5-tal vrouwen worden verpleegd. Het is de voorbode van dat andere lepracentrum dat de verminkingen van deze verschrikkelijke ziekte op ons netvlies voor eeuwig zullen doen branden. We ontmoeten gelaten patiënten zonder perspectief, verstoten door familie en maatschappij, wachtend tot de dood hen komt halen, maar ze zijn omringd door de goede zorgen en de grenzeloze liefde van de verpleegkundigen en de religieuzen. Het middagmaal nemen we in het Home for Children in Need, Neerpair, een tehuis voor weeskinderen, jongens en meisjes, die er onderwijs en opvang krijgen. De meesten slapen op de grond zonder hoofdkussens. We laten er onze eerste valies met meegebrachte kledingstukken achter. We bezoeken er ook de naburige school met alweer geestdriftige jongens en meisjes in kleurige uniformen (geel, rood, blauw en groen voor de hele kleintjes). In elke klas worden we laaiend enthousiast ontvangen. Deze opgewekte kinderen met hun prachtige kijkers bekijken ons alsof we van een andere planeet komen. Enkele durvers vragen om een selfie en we bemerken hoe handig ze met een smartphone weten om te gaan. Met soms vijftig in een klas zijn ze. De helft zit op de grond bij gebrek aan stoelen. Tafels en banken de naam niet waardig zijn echt aan vervanging toe, de handboeken hopeloos gedateerd. Onze ervaring: het potentieel is aanwezig, de middelen zijn ontoereikend. Wat een contrast met het rijke Vlaanderen en zijn uitgedoste klaslokalen!

De reis brengt ons vervolgens naar Pondicherry. In de Manakula Vinayagartempel, gewijd aan de god Ganesh (die met het olifantenhoofd), doen we zoals elke toerist: we geven een muntstuk aan de olifant Lakshmi en krijgen in ruil een warme knuffel van haar slurf op het hoofd. De kassa rinkelt.

De volgende dag bezoeken we het Fatimanagar Health Care Center. Er is een internaat dat zo'n 25 weesmeisjes herbergt, allemaal drager van het aidsvirus. Ze worden goddank omringd met de beste zorgen en ze genieten zes dagen per week van onderwijs. De jonge dokter, een enthousiaste vrouw van 28 jaar, ontvangt in het centrum haar patiënten die van heinde en ver komen om geholpen te

worden. Het is hier dat we ons breiwerk, verbanden, schrijfpennen, zeepjes en de chocolade die de temperaturen heeft overleefd, achterlaten. En dan volgt wellicht de grootste confrontatie van onze reis: een tweede centrum waar leprozen met een hoge graad van verminking worden verzorgd. Wie dacht dat lepra een middeleeuwse ziekte was die al lang uitgeroeid is, heeft het lelijk mis! Wij assisteren bij de 'ochtendreiniging' waarbij mannen en vrouwen, gescheiden, met de voeten in roestige bassins hun wonden met steenbrokken schaven. Met primitieve middelen worden deze afgrijselijke verminkingen daarna zo goed mogelijk verzorgd, maar het laat letterlijk diepe sporen na. We zijn getuige van de stompjes en de klauwhanden die deze lelijke ziekte heeft teweeggebracht.

Om onze emoties wat door te spoelen, brengt onze chauffeur ons naar een afgelegen clandestiene bar waar toeristen en vooral vrouwen eerder ongewenst zijn, maar waar we toch allemaal tussen het afval van kapotte flessen en veel plastic kunnen genieten van een koele Kingfisher brewed in India. Wie dacht dat hindoes geen alcohol drinken is slecht ingelicht. Het gebeurt clandestien en op onnoemelijke plaatsen.

De volgende dag is de stad Trichy aan de beurt met haar imposante tempel op een rots die we via 400 trappen blootsvoets bereiken, en waar we daarna in een groots en kleurrijk volksfeest terecht komen met gratis voedselbedeling voor de lokale bevolking. Het is feestvierend India op haar best.

Een nachttrein – ook dat is een hele ervaring! - brengt ons naar Cochin. Een bezoek aan de Dutch Palace de Mattancherry uit de 16de eeuw en bekend om zijn fresco's mag uiteraard niet ontbreken op het programma, gevolgd door een blitzbezoek aan de Paradeshisynagoge en in de avond worden we vergast op een Kathakalspektakel, een weergaloos professioneel mimespel met traditionele Indische muziek en dans. Het wordt een buitengewoon kleurrijke en expressieve belevenis!

Na de nachttrein en het luxueuze hotel volgt de 'cruise' op de Backwaters. Een dagje chillen op het dek van een reuzenboot voor ons alleen, gerund door drie jonge gasten, het is iets anders. Het eten smaakt in overvloed, maar een blik in de smerige keuken en de nacht in een vieze kajuit doet ons wel verlangen om terug voet aan wal te zetten.

Met de minibus is het nu richting Pirappancode, dichtbij Thiruvananthapuram ofte Trivandrum. We worden er ontvangen door priester Jose, algemeen directeur van het hospitaal en de school voor alweer wees- en aidskinderen. Jose is een charismatische imponerende man die een uitstekende manager blijkt te zijn. Hij laat ons het beste van India zien: een excursie naar Thuckalay om er het imposante paleis van Padmanabhapuram te bezoeken, volledig in hout opgetrokken en daterende uit de 16de eeuw. Indrukwekkend! We rijden verder naar het zuiden tot we aan Cap Comorin aankomen, waar beide oceanen mekaar raken en waar de as van Gandhi werd uitgestrooid. In een overvolle overzetboot – gelukkig zijn er voldoende zwemvesten - bereiken we het Memorial van Vivekananda, hindoefilosoof uit de 19de eeuw, met daarnaast nog een klein eilandje met het monumentale standbeeld (40 m hoog) van een zekere Thiruvalluvar, dichter en filosoof uit de oudheid. Detail: de tsunami van 2004 heeft de hand van het beeld weggerukt en bewijst hoe hoog en met welke kracht de golven hier hun ravage hebben aangericht.

Het einde van de reis nadert en de meesten van de groep gaan voor een typisch Indische massage. Op een soort biljarttafel word je door masseurs (voor de mannen) of door twee bevallige masseuses (helaas niet voor de mannen) letterlijk onder handen genomen. Ze overgieten je met warme olie en laten geen vierkante centimeter van je lijf onaangeroerd. Daarna volgt een stoombad dat je naar lucht en water doet happen. Je verlaat het centrum als een ander mens.

Een laatste groepsfoto in het St-John's Health Centre bij valavond bezegelt deze prachtige inleefreis, maar dé verrassing is wel het dansspektakel dat de jongens en meisjes, groot en klein, ons die avond ten beste geven, vol overgave, enthousiasme en fierheid. Alsof hun leven ervan af hing. Respect!

Na veertien volle dagen en warme nachten nemen we het vliegtuig richting dierbaar België. De reis verloopt zonder noemenswaardige incidenten. We komen stipt aan in Zaventem en doen er daarna nog ongeveer vijf uur bij tot in Knokke-Heist... Maar waar zouden we ons druk over maken?

Een druppel op een hete plaat?

Het hoofdmotief van onze inleefreis was vooral een kennismaking met de vele lopende projecten aldaar en met de rijke cultuur in een heel boeiend land. Missie meer dan geslaagd! We hebben mogen ondervinden dat elke euro in de centra die we bezochten integraal terecht komt bij wie het nodig heeft en verder prima besteed wordt. Onder impuls van Jean-Pierre Wellens werd tijdens het voorbije jaar via de scholen van Knokke-Heist, via de pastorale eenheid Tiberias en via o.a. de stiftensverkoop in grootwarenhuizen een bedrag van 6678 euro bijeengebracht. Tel daarbij de subsidie van ons gemeentebestuur, onze eigen deelname en de vele privégiften en we komen aan zo'n 20.000 euro ofwel 1.600.000 roepie. Daarmee kan je in India heel wat realiseren, dat hebben wij met eigen ogen mogen ervaren. De Damien Foundation is springlevend want lepra en tuberculose zijn de wereld nog lang niet uit. Medische verzorging en verdere scholing van de talrijke jeugd, het is en blijft de beste investering om het leven in dit ongelooflijke India menselijker te maken. Elk zegge het voort!

(Jan De Groote)